

“Комунікація вчителя і батьків : як налагодити ефективну комунікацію з батьками учнів.”

Можна зрозуміти, чому дитина не хоче йти до школи. А от чому педагог з досвідом роботи (значним і не дуже) прокидається вранці з думкою: «А можна я не піду до школи?», не завжди є таким очевидним. Діти? Керівництво? Робота з паперами? Можливо. Але останнім часом один із найбільших стрес-факторів у роботі педагога – зустрічі з батьками учнів. Батьків до школи запрошують з різних причин – приємних і не дуже. Тому дехто з них приходить із позитивом, а хтось – заздалегідь налаштовує себе на негатив. Завдання вчителя – поспілкуватися з кожним.

На жаль, трапляються випадки, коли вчитель та батьки не знаходять спільної мови, а це може спровокувати конфлікт. Діти дуже гостро сприймають емоційну напруженість, яка відчувається між дорослими, що негативно впливає на навчальний процес.

Доброзичлива атмосфера в стосунках учителя та батьків школярів забезпечується ефективною комунікацією. Добре, коли обидві сторони можуть висловити думку та зрозуміти позицію один одного. Мирне та конструктивне вирішення нагальних питань – ось до чого варто прагнути, бо суперечки негативно впливають передусім на дитину. Доброзичлива комунікація збереже нерви вчителю.

Ефективна комунікація – доброзичливе спілкування, бесіда, під час якої всі учасники вільно висловлюють думки, дослухаються до позиції іншої сторони, а також знаходять шляхи конструктивного вирішення питання, яке обговорюється.

Пропонуємо декілька лайфхаків, які допоможуть вам ефективно спілкуватися з батьками учнів, досягати спільної мети й залишатися врівноваженими та усміхненими.

1. Відкинути негативний досвід.

Зрозуміло, що за роки вашого вчителювання траплялися прикрі випадки під час вирішення складних питань з батьками деяких учнів, що наклало негативний відбиток на ваше сприйняття. Але ж це вже у минулому. Перед вами інші батьки, тому не налаштовуйтеся заздалегідь на негативну реакцію. Зустрічайте всіх з посмішкою та позитивом. Може статися так, що саме ваш піднесений настрій допоможе уникнути конфлікту та зробити спілкування позитивним. Упередженість не потрібна ані вам, ані батькам, ані учням. Не дозволяйте керувати вашим настроєм нікому, крім вас.

2. Раціоналізувати ситуацію.

Бачите, що щось пішло не так? Зіграйте на випередження! Для профілактики конфлікту слід чітко сформулювати аргументи «Я за...» та висловити «Я проти...». Запропонуйте співрозмовнику так само висловити думки. А потім скажіть про свої побажання та дізнайтеся про очікування

батьків учня від цієї зустрічі. Так ви конструктивно обговорите причину зустрічі.

3. Контролювати свою реакцію на агресію.

Вона проявляється емоцією гніву. Це неприємно, але інколи за агресивною поведінкою батька чи матері приховується страх. Вони бояться, що занедбали дитину, а значить, вони погано її виховують. Покажіть, що проблема не безнадійна, що в цілому все добре, але є моменти, над якими слід попрацювати. А виховання та навчання дитини – не ті предмети, за які ви ставите оцінки у щоденник, тим більше батькам.

Зауважимо, що саме емоція гніву лежить в основі ентузіазму та цілеспрямованості. Спрямуйте її не на конфлікт з батьками учня, а на конструктивну співпрацю. Чим матуся учня роздратованіша, тим впевненіше та спокійніше має триматися вчитель. Конфлікт не потрібен нікому. Найчастіше буває, що людина не погана, просто спілкується так, як її колись навчили.

4. Не забувати про кінцеву мету спілкування.

Дорослі, здавалося б, виховані, знають, як поводитися серед людей, як спілкуватися з ними. Але вчителю часто доводиться стикатися з неприйнятною поведінкою батьків, особливо, коли останні переходять на крик чи особисті образи. Це деструктивний підхід, за яким ховається спільна позитивна для всіх мета – успішне та комфортне навчання дитини. Але ж важливо почути одне одного.

У цьому випадку психологи радять згадати про презумпцію прекрасності. Кожна людина хороша та приємна, доки не довела протилежне. Тобто треба віднайти у співрозмовнику щось позитивне, навіть якщо це чийсь дуже роздратований батько. Звісно, спершу виникає імпульс відповісти людині у тій манері, в якій до неї звертаються. Але треба затамувати подих та пригадати, що ці люди піклуються про свою дитину. І ви також.

5. Вдатися до активного слухання.

Є думка, що активне слухання передбачає втручання в промову співрозмовника, щоб виразити згоду чи незгоду або просто дати зрозуміти, що ви його уважно слухаєте. Дайте батькам висловитися, не перебивайте. Часто головна думка лунає в кінці промови. Тож дослухайте – й уже від неї вибудовуйте комунікацію. При цьому ставте запитання до тих тез, які зауважили під час активного слухання. Фокусуйте увагу на позитивних моментах та змістіть акцент з недоліків.

Наприклад: батько прийшов з'ясувати, чому у доньки за твір сім балів, хоча вона написала на шість сторінок. Почніть з того, що у дівчинки є власна думка стосовно запропонованої теми. Що вона єдина у класі, хто спробував аргументувати висновки. Але їй потрібно попрацювати над орфографією, звернути увагу на послідовність викладу.

Людей дратує байдужість та неухвага до їхніх слів. Тому застосовуйте їхні слова для розмови. Повага до думки батьків підвищить ефективність комунікації з ними.

6. Дистанціюватися від конфлікту.

Інколи емоції беруть гору, а тон бесіди підвищується – це може призвести до конфлікту. Щоб цього не сталося, уявіть, що ви дивитеся фільм про вчительку, яка розмовляє з батьками учня про його поведінку. Уявіть, що у цій ситуації ви не дійова особа, а глядач. Це допоможе побачити ситуацію такою, як вона є. Порадьте собі з позиції спостерігача, як краще вчинити.

7. Застосувати принцип «Тут і зараз».

Впливати можна не тільки словом. Емоційний стан миттєво передається співрозмовнику. Тому відслідковуйте, яку саме емоцію ви відчуваєте саме в цей момент. Як це може вплинути на напрям розмови? Як цей стан наблизить до компромісу з батьками учня? Зауважте, як звучить ваш голос. Зверніть увагу на поставу та позу. Так може статися, що співрозмовник й сам не усвідомив, що вдався до агресії. Й лише з того, що ви змінили позу на більш закриту, а ваш голос затримтів, він дізнається, що ви відреагували. Його тривожність посилиться. А це, в свою чергу, вплине на вас. Під час ефективної комунікації учасники спокійні та врівноважені.

8. Фільтрувати критику на свою адресу.

Під час розмови з батьками учня, до якого є зауваження, ви можете почути несхвальні відгуки й на свою адресу. Так. У батьків до вчителя теж можуть бути побажання та претензії. Важливо навчитися відрізняти конструктивну критику від неаргументованого негативу. Конструктивна критика завжди корисна. За неї краще подякувати та дослухатися.

Під час навчального процесу вчитель неодмінно спілкується з батьками учнів. Нехай зустрічі будуть приємними, а бесіди – плідними. А атмосфера поваги та порозуміння допоможе учням не лише успішно навчатися, а й ефективно комунікувати один з одним та з дорослими.